

Semináře, porady, mezinárodní styky

Konference o mezinárodních a národních katalogizačních pravidlech v Moskvě

Odborný program konference International and National Cataloguing Rules: Current Situation and Future Trends, pořádané za podpory nadace Open Society Institute - Network Library Program v Moskvě ve dnech 20.-25. dubna 1999, byl zaměřen na dvě aktuální problematiky: **správu mezinárodních autorit a zpracování elektronických zdrojů**. Cílem konference bylo pomoci zemím bývalého Sovětského svazu a východního bloku zapojit se do řešení standardů souvisejících s uvedenou problematikou.

Konference se konala v sále Ruské státní knihovny a uspořádaly ji společně IFLA a Ministerstvo kultury Ruské federace, Ruská státní knihovna a Ruská asociace knihoven. Sešlo se na ní kolem 100 účastníků, vedle ruských knihovníků se konference zúčastnili zahraniční odborníci z 15 zemí.

Ze zahraničních přednášejících odborníků patřila k nejvýznamnějším vystoupení paní **Ingrid Parent** z Kanadské národní knihovny, předsedkyně sekce IFLA pro katalogizaci, paní **Marie-France Plassard**, tajemnice IFLA UBCIM Programme (Universal Bibliographic Control and International MARC Core Programme), a paní **Barbary Tillet** z Kongresové knihovny ve Washingtonu.

Vedle odborníků ze zahraničí vystoupili se svými referáty k daným problematikám ruští knihovníci (resp. knihovnice, poněvadž i v Rusku je knihovnictví značně feminizováno), kteří hovořili zejména o problémech v jednotlivých ruských knihovnách a o problémech ruských knihoven s transliterací a s katalogy používajícími více druhů písem.

V prvním referátu na téma **International Principles of Cataloguing Today** (Mezinárodní principy katalogizace dnes), jehož motto znělo Building upon principles; building upon success (Stavět na principech znamená stavět na úspěchu), uvedla paní **Ingrid Parent** v úvodu stručně historii katalogizačních pravidel a osoby, které se o jejich vývoj zasloužily, a dále se zabývala dnešním stavem doporučení ISBD. Konstatovala, že k současným nejdůležitějším úkolům v oblasti katalogizace patří: 1. elektronické technologie a publikace, 2. aplikace metadat, 3. sdílená katalogizace.

Paní **Marie-France Plassard** přednesla referát na téma **IFLA International Projects related to Authority Control**

and Metadata (Mezinárodní projekty IFLA pro řízení souborů autorit a metadata). Informovala o stavu prací na standardu pro minimální úroveň autoritního záznamu a číslování autorit ISADN (International Standard for Authority Data Number) - přístupné na URL: <http://www.ifla.org/VI/3/p1996-2/mlar.htm> a o standardech pro metadata, které jsou přístupné na URL: <http://www.ifla.org/II/metadata.htm>.

Další referát přednesly společně paní **Ingrid Parent** a **Barbara Tillet** pod názvem **The Anglo-American Cataloguing Rules: Recent Developments** (Anglo-americká katalogizační pravidla: poslední vývoj). Hovořily o přípravě zcela nové koncepce pravidel, v nichž by měly být řešeny hlavní body: obsah versus nosič; „dílo“, „vydání“ a „publikace“ v digitálním prostředí; vztah katalogizačních pravidel k online katalogům; seriálové popisné jednotky; internacionalizace katalogizačních pravidel. Některé problémy jsou řešeny v materiálu IFLA **Functional requirements on bibliographic data** (Funkční požadavky na bibliografická data) (<http://www.ifla.org/VII/s13/frbr/frbr.pdf>). K vývoji nových pravidel byl v USA ustaven Joint Steering Committee (JSC), jehož práce - návrhy a doporučení - jsou publikovány na <http://www.nlc-bnc.ca/jsc/index.htm>. K materiálu je možné posílat připomínky na adresu JSC.

Referát paní **Barbary Tillet**, členky sekce IFLA pro katalogizaci, na téma **Problems and Solutions in Cataloguing Electronic Resources** (Problémy a řešení v katalogizaci elektronických zdrojů) obsahoval vysvětlení typů elektronických zdrojů, přehled platných pravidel a příruček pro jejich katalogizaci a pojednání o metadatach a jejich vztahu k bibliografickým údajům.

Všechny referáty by měly dle vyjádření organizátorů konference být vystaveny na webovské stránce IFLANET (<http://www.ifla.org> a <http://ifla.inist.fr>).

Vzhledem k tomu, že domácí účastníci konference využili tuto platformu k diskusi o svých problémech, které mají ke zpracování elektronických zdrojů velmi daleko, plánovaný workshop ke katalogizaci elektronických zdrojů se de facto nekonal. Nicméně osobní rozhovory u večere a při dalších společenských příležitostech byly cennější než jakékoliv přednášky a prezentace.

Bohdana Stoklasová
Národní knihovna ČR